

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่จะกล่าวในบทนี้เกี่ยวข้องกับความหมาย ชนิดของฮาเซฟติด ฮาเซฟติดที่แพร่ระบาดในประเทศไทย แนวคิดในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาฮาเซฟติด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันฮาเซฟติด ความหมายของการป้องกันและมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาฮาเซฟติด แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฮาเซฟติดในกระทรวงศึกษาธิการและแผนการป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. 2535-2539) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของฮาเซฟติด (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2535)

ฮาเซฟติด หมายถึง ยา หรือสารเคมี หรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยวิธีใดก็ตามทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจ ซึ่งจะสังเกตลักษณะสำคัญได้ 4 ประการ ดังนี้

1. มีความต้องการจะเสพนานนั้นอยู่ตลอดเวลาแสดงออกทั้งทางร่างกาย และจิตใจ
2. ต้องเพิ่มขนาดของยาที่เสพนมากขึ้น
3. มีอาการอยากหรือหิวยาได้เมื่อขาดยา (บางท่านจะมีอาการถอนยาเมื่อขาดยา)
4. สุขภาพทั่ว ๆ ไปทรุดโทรม

ชนิดของฮาเซฟติด

แบ่งตามการออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทได้ ดังนี้

1. กกระบบประสาท ได้แก่ เฮโรอีน มอร์ฟีน เฮโรนาล สุรา
2. กระตุ้นระบบประสาท ได้แก่ แอมเฟตามีน กระท่อม บุหรี่
3. หลอนประสาท ได้แก่ แอล เอส ดี
4. ออกฤทธิ์หลายอย่างทั้งกดประสาท กระตุ้นประสาทและหลอนประสาท เช่น กัญชา

ยาเสพติดที่แพร่ระบาดในประเทศไทย

1. มึน

มึน เป็นยาเสพติดที่ได้มาจากยางซึ่งกรีดจากเปลือกของมึนดิบ ยางที่ถูกกรีดมานั้น จะมีสีขาวเมื่อถูกอากาศจะมีสีคล้ำลงกลายเป็นยางเหนียวสีน้ำตาลไหม้หรือดำ มักกลิ่นเหม็นเขียวและ รสขม เรียกว่า มึนดิบ ซึ่งจะเป็นมึนสุกได้เมื่อนำมึนดิบมาเคี้ยวกับน้ำในการทำมึนสุกนี้อาจจะมีการ ผสมกับสารอื่น ๆ เพื่อให้ได้ปริมาณมากขึ้น

อาการของผู้เสพ จะมีอาการว่างซึมแ้วตาหรี่ ไม่รู้สึกหิว ซึ่พจรเต้นช้า ชูดเพื่อแก้แ้ว โทษที่ได้รับ ทำให้ร่างกายทรุดโทรม ชูบผอม ตัวเหลือง ริมฝีปากเขียว ทำลาย สติปัญญา ผู้ที่เสพยาเกินขนาดอาจถึงขั้นเสียชีวิต

2. มอร์ฟิน

เป็นอนุพันธ์ที่สำคัญของมึน มีความร้ายแรงกว่ามึนประมาณ 8-10 เท่า ชาว เซอร์มันชื่อเซอร์ทูเนอร์เป็นผู้ค้นพบโดยสกัดได้จากมึน เมื่อปี พ.ศ. 2346 ในปัจจุบันสามารถ สกัดเคราะห์ขึ้นได้โดยกรรมวิธีโดยตรง

มอร์ฟิน เป็นผงสีขาวหรือเทาเกือบขาว มักทำเป็นก้อนคล้ายก้อนสบู่แต่ใหญ่กว่า แต่ละก้อนมีน้ำหนักประมาณตั้งแต่ 450 ถึง 1,000 กรัม โดยมากที่พบประทับตราเครื่องหมาย <<< หรือละลายบรรจุหลอด สำหรับฉีดนำเข้าสู่ร่างกายโดยวิธีฉีด ระยะเวลาที่พบมอร์ฟินแบบผง ไม่มีการมึน มีรสขม เสพติดได้ง่าย มักใช้เป็นยาหลักในการใช้ระงับอาการปวด

อาการผู้เสพ เสพตอนแรกจะลดความเจ็บปวด ทำให้ง่วงนอนและนอนหลับง่าย ทั้งนี้เพราะมอร์ฟินลดการทำงานของร่างกาย จะเคลิ้ม ซึม ง่วงเหงา ไม่สนใจสิ่งแวดล้อม

โทษที่ได้รับ ถ้าใช้โดยมิได้อยู่ในความควบคุมของแพทย์จะทำลายสติปัญญา และ ทำลายร่างกายจนถึงขั้นทำให้เสียชีวิต

3. เฮโรอีน

สกัดได้จากมอร์ฟิน โดยกรรมวิธีทางเคมี ซึ่งเกิดจากปฏิกิริยาระหว่างมอร์ฟิน และน้ำยาอะซีติกแอนไฮไดรด์ เฮโรอีนมีความร้ายแรงมากกว่ามอร์ฟินประมาณ 4-8 เท่า และ ร้ายแรงกว่ามึนประมาณ 30-95 เท่า

อาการของผู้เสพ จะมีดวงตาเหม่อลอย อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย ฟุ้งซ่าน มักมี ความวิตกกังวลเสมอ มีอาการหายใจช้ากว่าปกติ

โทษที่ได้รับ ทำให้ร่างกายทรุดโทรม ผอมซีด น้ำหนักลดอย่างรวดเร็ว สมองเสื่อม ปัญญาอ่อน ผู้ที่เสพยาเกินขนาดอาจถึงแก่ความตายได้

4. แอมเฟตามีน

เป็นยากระตุ้นประสาท ทำให้ไม่ง่วงนอนซึ่งมีชื่อเรียกว่ายาม้า หรือยาขยัน มีจำหน่ายทั้งเป็นเม็ดและรูปร่างและสีต่าง ๆ และแคปซูล นิยมใช้ในหมู่กรรมกรหรือผู้ใช้แรงงาน อาการของผู้เสพยา รุนแรง ติงต๊องไม่ง่วงนอน ไม่อยากรับประทานอาหารปากแห้ง ชอบเลียริมฝีปาก ชอบงูหรือเกาจนมาก

โทษที่ได้รับ ทำให้ความดันโลหิตสูง สุขภาพทรุดโทรมทำให้ประสาทเครียดถึงขั้นเป็นโรคจิต หวาดระแวงได้

5. สารระเหย

สารระเหยมีพิษร้ายแรงกว่าเฮโรอีน เนื่องจากผู้ที่เสพยาเฮโรอีนหากเลิกเสพยาแล้วพักฟื้นสักระยะสัปดาห์จะกลับสู่สภาพปกติได้ แต่ถ้าสูดดมสารระเหยจนติดเป็นเวลานานแล้วจะทำให้เกิดสภาพพิการถาวร ไม่สามารถแก้ไขให้กลับคืนสู่สภาพปกติได้

อาการของผู้เสพยาคล้ำคนเมาเหล้าลึนใก้ลึน ตาพร่า ง่วงซึม เดินโซเซ ความจำเสื่อม ประสาทหลอน

โทษที่ได้รับ สุขภาพทรุดโทรมไม่มีแรง ทำลายสมอง ทำลายระบบทางเดินหายใจ ระบบโลหิต ระบบกล้ามเนื้อและระบบสืบพันธุ์

6. ยาระงับประสาทและยานอนหลับ

ยากลุ่มนี้มีฤทธิ์กดประสาท ซึ่งจะก่อให้เกิดอาการตั้งแต่ สงบ ง่วง ไปจนถึงหลับตามความแรงของยา ทางแพทย์ใช้เพื่อลดความตึงเครียด ทำให้หลับ และใช้ระงับอาการชักชนิดที่ก่อให้เกิดปัญหาการเสพติดได้มาก เช่น เซโอบาร์บิตาล หรือเซโตนาล หรือที่เรียกทั่วไปว่า ไก่แดง ปีศาจแดง เหล้าแห้ง เป็นต้น การเสพมักใช้วิธีกิน แต่อาจใช้วิธีฉีดได้

อาการผู้เสพ มักมีอาการมึนงง ใจคอหงุดหงิด ความรู้สึกเฉื่อยล้า ทำร้ายตนเอง ก้าวร้าว บางครั้งคลุ้มคลั่ง หรือทำในสิ่งที่คนปกติไม่กล้าทำ

โทษที่ได้รับ อาจทำให้มีอาการบางอย่าง เช่น ความดันโลหิตต่ำ ท้องผูก ฯลฯ และถ้าเสพยามากเกินไป ทำให้ตายได้เมื่อร่างกายขาดยา ดังนั้นผู้ที่เสพติดยานี้ไม่ควรเลิกทันที เพราะอาจชักถึงตายได้

7. ซากล่อมประสาท

นิยมนำใช้รักษาอาการวิตกกังวล ได้แก่ โดอะซีนแอม มีฤทธิ์กดสมองส่วนกลางทำให้ลดความตึงเครียด คลายความวิตกกังวลได้ทำให้นอนหลับได้ดีขึ้น ซากลุ่มนี้นับว่าเป็นยาที่ถูกนำมาใช้ในทางที่ผิดมากที่สุดตัวหนึ่ง

อาการของผู้เสพ โคซทัวไปมีพิษค่อนข้างต่ำแต่อาจมีอาการข้างเคียงที่ไม่ต้องการเกิดขึ้นได้ เช่น ผื่นแดงที่ผิวหนัง วิงเวียนศีรษะ สมรรถภาพทางเพศลดลง ประจำเดือนมาไม่ปกติ เป็นต้น

โทษที่ได้รับ ซากลุ่มนี้หลายตัวที่ออกฤทธิ์อยู่นานการใช้บ่อย ๆ หรือทุกวัน สามารถทำให้เกิดการสะสมของยาภายในร่างกายอาจทำให้เมาค้าง การใช้ยานี้ติดต่อกันหลาย ๆ สัปดาห์เมื่อหยุดยาอาจมีอาการเหมือนกับติดยาขึ้นได้ เช่น มือสั่น กระวนกระวาย นอนไม่หลับและอาจมีอาการซึมเศร้า

8. สารหลอนประสาท

กลุ่มนี้ได้จากการสังเคราะห์หรือจากพืชบางชนิด สารและพืชพวกนี้ เช่น แอล เอส ดี เติลด์ควาย ลำโพง เป็นต้น ทำให้ประสาทการรับรู้ทำงานผิดปกติ

อาการของผู้เสพ ประสาทหลอนทางหู ตา จมูก ลิ้น ผิวหนัง หรือประสาทหลอนทางใจได้ จึงมีผลทำให้รู้สึกเพื่อฝัน เคลิบเคลิ้ม ตื่นเต้น หรือหวาดเสียว หนาว

โทษที่ได้รับ ผู้เสพยาชนิดนี้มักมีอาการผื่นเฟื่อง หนาวบางรายอาจคิดว่าตนมีอำนาจวิเศษ มีกำลังมหาศาล เช่น กระโดดตึกเพราะคิดว่าเหาะได้ ถูกรถชนเพราะคิดว่ารถหยุด เป็นต้น ท้ายที่สุดผู้เสพยาชนิดนี้มักเป็นโรควิต สำหรับระบบอื่น ๆ ของร่างกาย เช่น หัวใจเต้นเร็ว ความดันโลหิตสูง หายใจไม่สม่ำเสมอ ฯลฯ

9. บุหรี่

ถือว่าเป็นสิ่งเสพติดที่ไม่ผิดกฎหมาย ในบุหรี่มีสารเคมีที่ทำให้เกิดโทษต่อร่างกาย เช่น สารนิโคติน ที่มีผลต่อระบบหัวใจและหลอดเลือด สารคาร์บอนมอนนอกไซด์ เป็นตัวทำลายออกซิเจนในร่างกาย ทาร์และสารกัมมันตภาพรังสี เป็นสารที่ก่อให้เกิดมะเร็ง เป็นต้น สำหรับนิโคติน เป็นองค์ประกอบสำคัญให้คนติดบุหรี่ มีฤทธิ์กระตุ้นประสาท ผลที่สำคัญที่เกิดขึ้น คือ ระบบหัวใจ และหลอดเลือด ตลอดจนระบบทางเดินอาหาร จะทำงานผิดปกติ เช่น หัวใจเต้นเร็ว ความดันโลหิตสูง ท้องแน่น อืด เบื่ออาหาร ฯลฯ

โทษที่ได้รับ ผู้ที่ได้รับนิโคตินเป็นเวลานาน ๆ ส่วนใหญ่จะมีอาการนอนไม่หลับ

หัวใจเต้นเร็ว ความดันโลหิตสูง เป็นผลในกระเพาะอาหาร โรคที่สำคัญที่ปรากฏขึ้นคือโรค หลอดเลือดแดงตีบตัน ซึ่งมีผลทำให้ปลายมือ ปลายเท้าอักเสบ ชา เพราะขาดเลือดไปเลี้ยง บางรายอาจต้องตัดทิ้ง และถ้าเกิดกับหลอดเลือดหัวใจ หัวใจจะขาดเลือด บางรายตายได้อย่าง รวดเร็วอันเนื่องมาจากหัวใจวาย การได้รับนิโคตินสูงมากอาจชักและตายได้

10. สุรา

เป็นสิ่งเสพติดที่ไม่ผิดกฎหมาย ถ้าร่างกายได้รับในปริมาณน้อยจะรู้สึกสบายอารมณ์ แต่ถ้ารับปริมาณมากขึ้นจะไปกดสมอง การควบคุมตัวเอง การตัดสินใจ การยับยั้งและการหักห้าม ใจจะเสียไป แต่ถ้าได้รับเพิ่มมากขึ้นอีกก็จะสลบหรือหมดสติ นอกจากนี้ยังมีผลทำให้ระคายเคือง ต่อกระเพาะอาหาร หัวใจเต้นเร็ว ความดันโลหิตสูง ปัสสาวะบ่อย

อาการของผู้เสพ ทำให้หลอดเลือดที่บริเวณผิวหนังขยายผู้ดื่มจึงมีอาการหน้าแดง ตัวแดง และอุณหภูมิภายในลดลง

โทษที่ได้รับ ผู้ที่เสพติดมักเป็นโรคพิษสุราเรื้อรังมักปรากฏอาการต่าง ๆ คือ ใบหน้าบวมดู หน้าแดง ตาแดง ผิวคล้ำ สติปัญญาเสื่อม จิตผิดปกติ กระเพาะอาหารอักเสบ กล้ามเนื้ออ่อนเปลี้ย อาจเกิดโรคตับแข็งเมื่อขาดขาดจะมีอาการกระวนกระวาย อ่อนเพลีย นอน ไม่หลับ เหงื่อออกมาก คลื่นไส้ อาเจียน หัวใจเต้นเร็ว อารมณ์ฉุนเฉียว อาจจะมีอาการชัก ประสาทหลอน ในบางรายอาจมีอาการรุนแรงถึงตายได้

แนวคิดในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาม้าเสพติด

แนวคิดในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาม้าเสพติด ของนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน เฮเลน โนวาลิส ภายใต้อำนาจขององค์ประกอบของปัญหาม้าเสพติด คน ฮา และ สิ่งแวดล้อมนั้นได้ เสนอไว้ 4 รูปแบบ คือ

1. แนวความคิดตามทฤษฎีของศีลธรรมและกฎหมาย (The Legal-Moral Model)

แนวความคิดรูปแบบนี้ให้ความสำคัญที่ตัวยา โดยจะมีการแบ่งแยกออกเป็น 2 ชนิด คือ ฮาชนิดที่ ปลอดภัยและฮาชนิดที่เป็นอันตราย ฮาชนิดที่ปลอดภัยคือ ฮาชนิดที่ไม่มีอันตราย กฎหมายหรือสังคม ไม่ห้ามใช้ ดังนั้นการดำเนินการตามแนวความคิดนี้คือ การกันยาที่อันตรายออกไปให้ไกลจากคน เพื่อไม่ให้คนได้มีโอกาสใช้และถือว่าคนเป็นผู้บริสุทธิ์ไม่ทราบข้อเท็จจริงเป็นผู้ที่เคราะห์ร้าย หรือ ไปใช้ยาในทางที่ผิด ๆ โดยไม่ตั้งใจ จึงควรได้รับการคุ้มครองคนที่บริสุทธิ์และลงโทษผู้กระทำผิด

ในด้านต่าง ๆ เช่น การควบคุมการปลูกพืชเสพติด การผลิต การจำหน่ายยาเสพติดและการเสพยาเสพติด เป็นต้น ส่วนในด้านของตัวเขาก็ออกกฎหมายควบคุมการจำหน่ายยา การเพิ่มราคายาให้สูงขึ้น การออกค่าเตือนเกี่ยวกับอันตรายของยาที่มีผลต่อร่างกาย จิตใจและสังคมอย่างร้ายแรง พร้อมทั้งบอกถึงบทลงโทษไปด้วย เพราะมีความเชื่อว่าการทำให้เห็นอันตรายที่จะเกิดผลจากการใช้ยาและบทลงโทษ ถ้าหากมีการใช้ยาอันตรายแล้วจะเป็นการยับยั้งพฤติกรรมการใช้ยาของคนได้

2. แนวความคิดตามทฤษฎีของสุขภาพอนามัย (The Public Health Model)

แนวความคิดตามรูปแบบนี้ได้มองการแก้ไขปัญหายาเสพติด เป็นเรื่องของสาธารณสุข คือ เปรียบเสมือนโรคติดต่อว่า ตัวยา คือ ตัวเชื้อโรค ตัวคน คือ ผู้เป็นพาหะนำโรค สิ่งแวดล้อม คือ สถานที่เพาะพันธุ์เชื้อโรค แต่อย่างไรก็ตามแนวความคิดนี้ยังให้ความสำคัญกับตัวยาเป็นหลักคล้ายกับแนวความคิดที่ 1 จะแตกต่างกันที่แนวความคิดนี้ให้ความสนใจเกี่ยวกับยาหรือสารที่จะก่อให้เกิดผลการติดมากกว่า จึงมิได้มีการแบ่งยาออกเป็นยาที่ปลอดภัย และที่เป็นอันตราย แต่ได้รวมเอาเรื่องของแอลกอฮอล์ (เหล้า) นิโคติน (บุหรี่) คาเฟอีน (กาแฟ) เข้าไว้ด้วย แนวความคิดนี้ก็ยังใช้วิธีการกันยาออกไปจากคน ด้วยวิธีเพิ่มราคาให้สูงขึ้น ออกกฎหมายควบคุมมิให้มีการซื้อขายง่าย การรณรงค์ให้สังคมยอมรับสิ่งเสพติดต่าง ๆ นี้น้อยลงในด้านของตัวคน ก็พยายามที่จะค้นหาตัวผู้ติดยาเสพติดมากยิ่งไว้มิให้แพร่ขยายการใช้ยาไปสู่ผู้อื่น พร้อมทั้งการให้การบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดควบคู่กันไปด้วย สำหรับผู้ที่ไม่ได้ติดยาเสพติดก็ให้ดำเนินการให้การศึกษารองยาที่มีผลต่อการติดเพื่อเป็นการป้องกันไว้คล้ายกับการการฉีดวัคซีนป้องกันโรค โดยแนวความคิดนี้มีความเชื่อว่าทุกคนจะเห็นคุณค่าของการมีอนามัย กล่าวโรคภัยไข้เจ็บ พร้อมทั้งหลีกเลี่ยงการใช้ยาโดยไม่จำเป็น

3. แนวความคิดตามทฤษฎีของจิตวิทยาสังคม (The Psycho-Social Model)

แนวความคิดตามรูปแบบนี้ ต่างจากแนวความคิด 2 รูปแบบแรก กล่าวคือ แนวความคิดนี้ให้ความสำคัญกับตัวคน มากกว่าที่จะให้ความสำคัญไปที่ตัวยา โดยคิดว่าการใช้ยาของคนเป็นเรื่องที่ซับซ้อน การที่คนจะใช้ยาหรือไม่ใช้มันเป็นเรื่องพฤติกรรมของแต่ละคนจะไม่มีใครกำหนดหรือต่อต้าน หากคนมีความจำเป็นต้องใช้ยา แต่จะคำนึงถึงความแตกต่างของจำนวนยาที่ใช้ จำนวนครั้งที่ใช้แบบอย่างการใช้ประโยชน์ต่าง ๆ ที่ผู้ใช้ได้จากการใช้ ตลอดจนการให้ผลของยา ซึ่งจะมีความแตกต่างกันในแต่ละคนที่ใช้ยา และยังมองว่าสังคมเป็นปัจจัยที่จะมีส่วนผลักดันคนให้เกิดพฤติกรรมการใช้ยารูปแบบต่าง ๆ กันออกไป ดังนั้น แนวความคิดนี้จึงได้เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหายา โดยมุ่งพยายามที่จะเสริมสร้างเจตคติและพฤติกรรมของคนไม่ให้หันไปใช้ยาเสพติด พร้อมทั้งเสริม

ให้มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อม ที่มีอิทธิพลในการผลักดันให้คนเกิดความคับข้องใจ และหันไปใช้ยาเสพติดเป็นทางออก นอกจากนี้แนวความคิดรูปแบบนี้ยังให้ข้อคิดว่าการให้ความรู้เกี่ยวกับยาที่มีผลต่อร่างกายของคนนั้น เป็นสิ่งสำคัญจะต้องทำให้สอดคล้องกับการรับรู้ของกลุ่มเป้าหมาย มีวิธีการถ่ายทอดที่ดี เพื่อให้บังเกิดผลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติของคนซึ่งจะส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของคน ๆ นั้นในที่สุด และการดำเนินงานตามแนวความคิดนี้จะต้องสนใจปัญหาพื้นฐานที่ก่อให้เกิดการใช้ยาของคนเสียก่อน

4. แนวความคิดตามทฤษฎีสังคม-วัฒนธรรม (The Social - Culture Model) แนวความคิดตามรูปแบบนี้ต่างกับแนวความคิดตามทฤษฎีจิตวิทยาสังคม โดยแนวความคิดนี้มุ่งจะปรับองค์ประกอบทางสังคมให้เข้ากับความต้องการของคน เช่น สถาบันต่าง ๆ ในสังคมจะต้องลดความเคร่งครัด ความไม่เป็นกันเอง มุ่งคิดถึงความเป็นมนุษย์ของคนให้มากขึ้น การบริการด้านสุขภาพอนามัย หรือการบริการขององค์กรทางสังคมอื่น ๆ ควรคำนึงถึงผู้ใช้บริการให้มากขึ้น ในด้านสถาบันของครอบครัวเปิดโอกาสให้เด็กได้เข้ากลุ่มเพื่อนฝูงได้เห็นในหลาย ๆ แบบ สถานที่ทำงานควรมุ่งให้คนทำงานด้วยการได้รับค่าตอบแทนเป็นที่น่าพอใจ มีแรงจูงใจที่ดี แทนที่นายจ้างจะคิดถึงผลกำไรทางการค้าเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้เพื่อคนจะได้ไม่เกิดความคับข้องใจและถ้ากฎหมายที่ออกมาคุมประพฤติก่อนคนแล้วไม่ส่งผลทางปฏิบัติก็ให้ยกเลิกเสีย

สำหรับประเทศไทยนั้นปัจจุบันได้นำเอารูปแบบ จิตวิทยา-สังคม มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งเป็นการให้ความสำคัญกับคนเป็นหลัก โดยเฉพาะด้านการป้องกันยาเสพติดได้เน้นการที่จะทำให้คนมีภูมิคุ้มกัน สามารถอยู่ท่ามกลางสังคมที่มียาและยาเสพติดได้โดยไม่ไปพึ่งยาหรือติดยาเสพติด และดำเนินการพัฒนาสถาบันสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว ที่มีอิทธิพลต่อการผลักดันให้คนไปพึ่งยาหรือใช้ยาเสพติด เช่น บ้าน โรงเรียน ที่ทำงาน ชุมชนและพัฒนาสถาบันสิ่งแวดล้อมที่จะส่งเสริมสั่งสอนและปลูกฝังให้คนเป็นคนที่มีจิตใจที่มั่นคง เช่น วัด มีสัจจิต โบสัด เป็นต้น

ทฤษฎีที่เกี่ยวเนื่องกับการป้องกันยาเสพติดตามแนวคิดจิตวิทยา-สังคม

ในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดนั้นมีทฤษฎีอยู่ 2 ทฤษฎีที่ผู้ปฏิบัติงานป้องกันยาเสพติดควรคำนึงถึง คือ

1. ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคล ที่นิยมใช้มี 2 แบบ คือ

ก) Social-Rational Model คือ มีแนวความคิดว่ามนุษย์ทุกคนย่อมมีเหตุผล

และพร้อมที่จะตอบสนองต่อข่าวสารใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองเสมอ ซึ่งจะช่วยให้บุคคลสร้างหรือเปลี่ยนแปลงเจตคติ อันส่งผลถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในสิ่งที่พึงประสงค์ที่สุด

ข) Social-Psychological Model คือ มีแนวความคิดว่าการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลจะเกิดขึ้นจากอิทธิพลของบรรทัดฐานจากกลุ่มที่ตนผูกพันอยู่

2. ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงระบบภาวะแวดล้อม ที่นิยมใช้มี 2 แบบ คือ

ก) Liberal Model หมายถึง การเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่ค่อยเป็นค่อยไปโดย การขอมติจากประชาชนในชุมชนนั้น เช่น การจัดกิจกรรมให้ประชาชนเห็นโทษพิษภัยของยาเสพติด และให้แสดงมติในการที่จะร่วมกันต่อต้านยาเสพติดที่จะเป็นภัยต่อสังคมหรือชุมชนของตน เป็นต้น

ข) Radical Model หมายถึง การเปลี่ยนแปลงในลักษณะฉับพลันทันทีโดยการ นำเอาหลักการจิตวิทยาชุมชนมาใช้ เช่น การปลุกระดมด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้คนในชุมชนรวมพลังและร่วมมือกันแก้ไขปัญหายาเสพติดที่กำลังเป็นภัยคุกคามต่อสังคมของชุมชนอย่างเร่งด่วน เป็นต้น

ความหมายของการป้องกันยาเสพติด

การป้องกันยาเสพติด หมายถึง การให้การศึกษ่า ข่าวสาร ความรู้และข้อมูลในเรื่องคุณภาพชีวิต ยาและยาเสพติด ตลอดจนการป้องกันตนเอง ครอบครัว และชุมชน ให้รอดพ้นจากยาเสพติดด้วยวิธีการต่าง ๆ ไปสู่กลุ่มเป้าหมายเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันให้สามารถอยู่ท่ามกลางยาเสพติดได้ โดยไม่พึ่งยาเสพติด ถึงแม้จะประสบกับปัญหาตนเอง และครอบครัว รวมทั้งการปรับปรุงสภาพแวดล้อมใกล้ตัวที่มีส่วนผลักดันให้กลุ่มเป้าหมายไปใช้ยาเสพติด ควบคู่กันไปด้วย

มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ที่ดำเนินการอยู่ในขณะนี้ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ซึ่งจะต้องดำเนินการควบคู่กันไป คือ การลดตัวยาเสพติด หรือควบคุมไม่ให้มีการผลิตยาเสพติด (Supply Reduction) ซึ่งได้แก่ การปราบปรามผู้ผลิต ผู้ค้าและการควบคุมการพัฒนาพื้นที่ที่มีการปลูกพืชเสพติด ส่วนอีกลักษณะหนึ่ง คือ การลดความต้องการการเสพหรือใช้ยาเสพติด รวมทั้งการจัดปัญหาเสพติด (Demand Reduction) การป้องกันคนไม่ให้ไปติดยาเสพติดและบำบัดรักษาฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด

ความเป็นมาของการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา

เยาวชนในสถานศึกษา เป็นกลุ่มเป้าหมายสำคัญในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด ตลอดมา กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่จัดการศึกษา การศาสนา ศิลปวัฒนธรรมให้แก่เยาวชนและ ประชากรเพื่อพัฒนาบุคคลทั้งสติปัญญา ความรู้ ความสามารถและคุณธรรม จริยธรรมให้ประชาชน มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นให้เป็นพลเมืองดี จึงเป็นหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการที่จะป้องกันมิให้เยาวชน ในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษารวมถึงประชาชนทั่วไป มิให้หันไปคึกยาเสพติด

ก่อน พ.ศ. 2518 บางกรมในกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการให้ความรู้แก่ครูใน การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยมีหน่วยงานของรัฐหลายหน่วยงานให้การสนับสนุน แต่ การดำเนินงานของบางกรมดังกล่าวอยู่ในลักษณะต่างคนต่างทำ

พ.ศ. 2518 กระทรวงศึกษาธิการได้อนุมัติให้แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดในสถานศึกษาเป็นครั้งแรก คณะกรรมการชุดนี้มีการประชุมเป็นครั้งแรก เมื่อเกิดปัญหา

พ.ศ. 2519-2521 มีการปรับปรุงคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษ ในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ(ปปส.ศช.) มีคณะกรรมการ 5 ฝ่าย คือ ฝ่ายวิจัย ฝ่าย พัฒนาหลักสูตร ฝ่ายฝึกอบรม ฝ่ายส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาสำหรับชาวไทยภูเขา และ จัดตั้ง สำนักงานเลขาธิการ ปปส.ศช. เมื่อเดือนธันวาคม 2522 ปฏิบัติและดำเนินงานป้องกันยาเสพติด ในสถานศึกษา มีการจัดทำแผนหลักของกระทรวงศึกษาธิการด้านการป้องกันยาเสพติดในแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2525-2534) โดยมีมุ่งกลุ่มเป้าหมายในสถานศึกษา มีการพัฒนาหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพื่อสอดแทรกความรู้เรื่องการป้องกันยาเสพติด เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเยาวชน การสร้างคู่มือปฏิบัติสำหรับครูในการป้องกันปัญหายาเสพติดใน สถานศึกษาทุกระดับชั้นมีการศึกษาสภาพการใช้ยาเสพติดของนักเรียน นักศึกษาและบริการแนะแนว แก่สถานศึกษา

พ.ศ. 2525-2530 คณะอนุกรรมการที่ปรึกษาด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ได้กำหนดหลักการ กรอบนโยบาย และแนวทางการดำเนินงานตามกรอบนโยบายและเป้าหมาย เพื่อให้ส่วนราชการในกระทรวงศึกษาธิการ นำไปวิเคราะห์ให้สอดคล้องเหมาะสมกับหน้าที่ และ ความรับผิดชอบของส่วนราชการนั้น ๆ และถือปฏิบัติต่อไปโดยจัดพิมพ์เอกสารแนวทางการป้องกัน และแก้ไขปัญหากการใช้ยาในทางที่ผิดของกระทรวงศึกษาธิการขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2530)

แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุดังกล่าวในกระทรวงศึกษาธิการ

หลักการดำเนินงาน

1. ใช้แนวคิดของการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา อันได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ และนักเรียน ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าไปร่วมแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทั้งนี้เพราะปัญหาสาเหตุดังกล่าวเป็นปัญหาที่ทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือกันแก้ไขเป็นปัญหาของฝ่ายใดโดยเฉพาะ
2. การป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ดำเนินการผสมผสานทั้งมาตรการป้องกัน การบำบัดรักษา และฟื้นฟูสภาพ และการปราบปรามสาเหตุตามสภาพความรุนแรงของปัญหาในแต่ละพื้นที่
3. จำแนกพื้นที่ตามระดับความรุนแรงของปัญหา เช่น ระดับรุนแรง ระดับปานกลาง ระดับเบาบาง การจำแนกกลุ่มเป้าหมาย เช่น กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มนักเรียนที่ไม่ใช้ยาเสพติด กลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน เช่น นักเรียนหนีโรงเรียน นักเรียนเกเรก้าวร้าว นักเรียนที่สูบบุหรี่ เป็นต้น กลุ่มนักเรียนที่เริ่มมีพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดเป็นครั้งคราวแต่ไม่ถึงกับติด กลุ่มนักเรียนที่ติดยาเสพติดอย่างหนักแล้ว กลุ่มนักเรียนที่ค้ายาเสพติด กลุ่มบิดามารดาของเด็กนักเรียนที่มีปัญหา เป็นต้น

แนวทางการดำเนินงานในระดับสถานศึกษา

1. การจัดตั้งทีมงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน ซึ่งอาจจะประกอบด้วยครู อาจารย์ จากหลาย ๆ ฝ่าย เช่น ฝ่ายแนะแนว ฝ่ายปกครอง ฝ่ายกิจกรรม เป็นต้น โดยอาจจะมีผู้ช่วยผู้อำนวยการเป็นหัวหน้าทีมงาน หรือบุคคลอื่นที่ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่าเหมาะสม
2. การจัดตั้งทีมงานของนักเรียนที่จะช่วยครู/อาจารย์ โดยเป็นผู้ปฏิบัติงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา หรือในลักษณะของกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน
3. การประเมินปัญหายาเสพติดในโรงเรียนและในชุมชนที่ใกล้สถานที่ตั้งของโรงเรียน
 - 3.1 การสำรวจปัญหายาเสพติดในโรงเรียน และชุมชน รวมทั้งปรึกษากับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น เกี่ยวกับสภาพปัญหายาเสพติดในพื้นที่
 - 3.2 การค้นหาสถานที่ ซึ่งคิดว่าเป็นการแพร่ระบาดของยาเสพติดในโรงเรียน และบริเวณใกล้เคียง เช่น ห้องน้ำ ร้านค้าใกล้โรงเรียน

3.3 การพบปะผู้ปกครองนักเรียนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน หรือติดยาเสพติดอย่างเป็นประจำ เพื่อให้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้น

3.4 เผยแพร่ข่าวสารแก่ชุมชนเพื่อขอความร่วมมือในการสอดส่องดูแลบุตรหลานของตน

4. การสร้างกฎระเบียบเพื่อใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนให้ชัดเจน เช่น

4.1 การให้ผู้ปกครองนักเรียนที่มีปัญหาติดยาเสพติด มาเซ็นรับทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้น และตกลงที่จะให้ความร่วมมือส่งเด็กนักเรียนที่ติดยาเสพติดไปรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ

4.2 การอนุญาตให้เด็กนักเรียนที่ติดยาเสพติดพักการเรียนชั่วคราวเพื่อทำการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ รวมถึงการเปิดสอนนอกเวลาหรือใช้การศึกษาพิเศษเพื่อเปิดสอนให้แก่เด็กนักเรียนที่เรียนไม่ทันเพื่อน

4.3 การโยกย้ายนักเรียนที่มีปัญหายาเสพติดจากสถานที่เรียนเดิมไปยังสถานที่เรียนใหม่ เพื่อปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมและเงื่อนไขที่นำไปสู่การใช้และแพร่กระจายของยาเสพติด แต่ไม่ควรใช้วิธีการไล่นักเรียนที่มีปัญหายาเสพติดออก

4.4 กรณีที่เด็กนักเรียนนำยาเสพติดเข้ามาจำหน่ายในโรงเรียน ถ้าจับได้ครั้งแรก ควร ตักเตือน ภาคทัณฑ์ การดำเนินทางกฎหมายควรจะใช้เมื่อปัญหาเกินกำลังที่ทางโรงเรียนจะแก้ไขได้

4.5 การออกมาตรการตรวจบัตรผ่านเข้า-ออกโรงเรียนเพื่อป้องกันคนภายนอกเข้าไปสร้างปัญหา

5. การจัดทำแผนงาน โครงการ หรือ กิจกรรม เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ เช่น

5.1 การตรวจปัสสาวะ เพื่อค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเสพยาเสพติดของนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง โดยใช้วิธีการตรวจสอบสุภาพทั่วไปเพื่อป้องกันผลกระทบต่อจิตใจของนักเรียนและเมื่อผลการตรวจพิสูจน์ออกมาควรจะถูกปิดเป็นความลับ

5.2 การค้นหาตัวผู้ใช้หรือติดยาเสพติดไปรับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ

5.3 การให้บริการแนะแนวกับเด็กนักเรียนที่มีปัญหา

5.4 การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและครอบครัวของเด็กนักเรียนที่มีปัญหาเพื่อร่วมมือกันแก้ไข้ปัญหา

5.5 การให้ความรู้โดยผ่านช่องทางต่าง ๆ

5.6 การจัดกิจกรรมทางเลือกให้เหมาะสมกับความต้องการในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย

5.7 การนำเอาสถาบันทางศาสนาเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหา เพื่อขัดเกลานิธิยและพฤติกรรมของนักเรียน

5.8 การจัดกิจกรรมที่มีส่วนร่วมของชุมชนและนักเรียนในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติด

แผนป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. 2535 - 2539)

ระดับมัธยมศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2534)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อใช้มาตรการการศึกษาในการพัฒนานักเรียน นักศึกษา ให้มีความเจริญด้าน
เช่นปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคม ในการป้องกันสารเสพติด
2. เพื่อสนับสนุนการใช้ทรัพยากรและบริการสาธารณสุขในท้องถิ่นอันเป็นปัจจัยเกื้อกูล
ให้สถานศึกษาใช้มาตรการการศึกษาค่าเนนไปอย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อส่งเสริมประสานงานประชาสัมพันธ์กับส่วนราชการ องค์กรเอกชน หรือ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตลอดจนแสวงหาทรัพยากรเพื่อสนับสนุนงานป้องกันสารเสพติด

นโยบายและมาตรการ

การวางแผน

นโยบาย

1. พัฒนาระบบการบริหารโดยยึดวัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันการใช้สารเสพติด และ
เพื่อการแก้ไขปัญหานั้นเนื่องมาจากพฤติกรรมการใช้สารเสพติดนั้น

มาตรการ

- 1.1 ให้หน่วยงานเจ้าสังกัด และสถานศึกษาประเมินความต้องการจำเป็น ลำดับ
ความสำคัญของปัญหา กำหนดเป้าหมายมิให้มีการใช้สารเสพติด

1.2 ให้หน่วยงานเจ้าสังกัด และสถานศึกษา จัดตั้งองค์การรับผิดชอบการป้องกัน การใช้สารเสพติด

1.3 ให้หน่วยงานและสถานศึกษา จัดทำแผน/โครงการป้องกันการใช้สารเสพติด เป็นประจำทุกปีอย่างต่อเนื่อง

การปฏิบัติ

นโยบาย

2. ใช้กระบวนการทางการศึกษาเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้สารเสพติดโดยมุ่ง เน้นยุทธศาสตร์การป้องกันบุคคลให้มีภูมิคุ้มกัน

มาตรการ

2.1 พัฒนาความรู้พื้นฐานการป้องกันการใช้สารเสพติดแก่บุคลากรทุกคนในสถานศึกษา

2.2 ศึกษาสภาพการใช้สารเสพติดของนักเรียน นักศึกษา เพื่อดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหาการใช้สารเสพติดนั้นในสถานศึกษา

2.3 ทำแผนยุทธศาสตร์การป้องกัน สำหรับใช้ประสมประสานกับการสอนทุก วิชา เพื่อให้นักเรียนนักศึกษาพัฒนาการรับรู้ ความเชื่อ เจตคติ และความสามารถในการป้องกัน สารเสพติด

2.4 จัดบริการการเรียนการสอน จัดกิจกรรม เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา มีความ รับผิดชอบ มีความสัมฤทธิ์ เกิดความรู้สึกมุ่งมั่น เคารพตนเองและเกียรติภูมิของบุคคล มีทักษะ ส่วนตน และทักษะสังคม ตลอดจนมีทักษะอาชีพ

2.5 เสริมสร้างบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้สะอาด ระเบียบร้อย ร่มรื่น สวยงามและน่าอยู่ พร้อมทั้งจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อนักเรียน นักศึกษาใช้เวลาสำหรับ นันทนาการ

นโยบาย

3. ให้สถานศึกษามุ่งให้บริการ ทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานป้องกัน แก้ไขสารเสพติด

มาตรการ

- 3.1 ให้สถานศึกษาสำรวจเกี่ยวกับทรัพยากร สำหรับเสริมสร้างการป้องกันสารเสพติดให้นักเรียน นักศึกษา
- 3.2 จัดศูนย์ข้อมูลทรัพยากรในการป้องกันและแก้ปัญหาสารเสพติด
- 3.3 กำหนดแนวปฏิบัติและวิธีการให้สถานบริการสาธารณสุขและประชาชนในชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษา ในการพิจารณาสภาพปัญหา จัดทำแผนดำเนินงาน ประเมินการปฏิบัติงาน ป้องกัน และแก้ไขปัญหานั้นเนื่องมาจากการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา
- 3.4 จัดให้มีการรณรงค์ ส่งเสริมชุมชนตระหนักในความสำคัญของปัญหานาอมัยชุมชน

นโยบาย

4. ส่งเสริมการแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นทั้งในและนอกประเทศ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหการใช้สารเสพติด

มาตรการ

- 4.1 จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ให้บุคคลในชุมชนทราบ ทั้งนี้ เพื่อให้ชุมชนเข้าใจและสามารถช่วยเหลือได้ในกรณีสำคัญ
- 4.2 ให้สถานศึกษาติดต่อประสาน เพื่อขอความร่วมมือปฏิบัติกับหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวง ทบวง กรมอื่น ตลอดจนองค์กรเอกชน
- 4.3 ให้มีการประสานเพื่อจัดทำโครงการเพื่อขอความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานระหว่างประเทศ

การติดตามประเมินผล**นโยบาย**

5. ให้สถานศึกษาจัดระบบการประเมินผลการดำเนินงานป้องกันสารเสพติดทั้งใน ระยะสั้น และระยะยาว

มาตรการ

- 5.1 ให้จัดระบบการติดตาม การนิเทศ การควบคุม ระหว่างการดำเนินงาน

และให้สรุปรายงานปัญหา อุปสรรค เพื่อปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง

5.2 จัดทำโครงการ เพื่อการประเมินผลโดยกำหนดตัวชี้ เครื่องมือวัด วิธีการประเมิน การรายงาน แล้วรายงานให้กรมเจ้าสังกัดทราบ

5.3 ให้จัดทำการวิจัยปฏิบัติการและหรือวิจัยนำร่องเพื่อแสวงหาแนวความคิดหรือนวัตกรรมในการป้องกันสารเสพติดของนักเรียน นักศึกษา

งานวิจัยในประเทศ

พรศรี พัฒนพงศ์ (2520) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัจจัยที่สนับสนุนและที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในสถานศึกษา" เพื่อสำรวจปัจจัยที่สนับสนุนและที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานป้องกันโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นครูผู้ผ่านการอบรมในการประสานงานการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 500 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. การปฏิบัติงานในสถานศึกษา ส่วนมากเป็นงานในลักษณะการแก้ไขปัญหามากกว่าการป้องกัน
 2. งานที่เป็นหมู่คณะ งานที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรอื่น และการแสวงหาทรัพยากรจากภายนอกนั้น สถานศึกษาปฏิบัติกันเพียงส่วนน้อย
 3. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานคือ ผู้บังคับบัญชาไม่ให้ความสำคัญสนับสนุนเท่าที่ควรขาดความร่วมมือจากครู ผู้ปกครองนักเรียน ขาดงบประมาณและตัวบุคลากรในการปฏิบัติงาน
- นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะว่าการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจะต้องได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง ครู นักเรียน เจ้าหน้าที่ฝ่ายสาธารณสุขและฝ่ายปกครอง ข้าราชการเคลื่อนไหว เรื่องยาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) และคณะกรรมการฝ่ายเผยแพร่ กระทรวงศึกษาธิการ ควรจะได้ทำเอกสารข่าวสารต่าง ๆ ภาพโปสเตอร์ ส่งไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ทั่วประเทศ

ศีกดา ชูศรี (2524) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การใช้สื่อการสอนเพื่อการป้องกันยาเสพติดให้โทษ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร" เพื่อศึกษาการใช้สื่อการสอนและสำรวจความคิดเห็น ความต้องการและปัญหาทางด้านการใช้สื่อการสอนของครู อาจารย์ฝ่าย

โสตทัศนศึกษาและครูอาจารย์ฝ่ายปกครอง เพื่อป้องกันการคิดสารเสพติดให้โทษ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูอาจารย์ฝ่ายโสตทัศนศึกษาและครูอาจารย์ฝ่ายปกครอง โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 300 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ใช้สื่อการสอนเพื่อป้องกันการคิดสารเสพติดเป็นบางครั้งและมีสื่อการสอนที่ใช้เพื่อป้องกันการคิดสารเสพติดน้อยมาก นอกจากนี้ครูอาจารย์ทั้งสองฝ่าย ยังมีความต้องการในด้านการให้บริการ และการผลิตสื่อการสอนเพื่อป้องกันการคิดสารเสพติด โดยเฉพาะสื่อการสอนที่ต้องการมากกว่าสื่อชนิดอื่น ๆ คือ สไลด์ และภาพยนตร์

ทวิวรรณ ลีระพันธ์ (2525) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติ เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร" เพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ มีทักษะ และพฤติกรรมเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในตำบลสามเสนใน พญาไท กรุงเทพมหานคร และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างด้านระดับชั้น สาขาวิชาที่เรียน เพศ และรายได้ของครอบครัวกับระดับความรู้เรื่องยาเสพติดแต่ละชนิด และประสิทธิภาพการใช้ยาเสพติดแต่ละชนิด โดยใช้แบบสอบถามกับนักเรียนมัธยมปลายสายสามัญ สายวิชาชีพแผนกพาณิชยกรรมและสายวิชาชีพแผนกช่างกล จำนวน 565 คน โดยทดสอบสมมติฐานด้วยการใช้การทดสอบไคสแควร์ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างประมาณครึ่งหนึ่งเคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการเล่นการพนัน สูบบุหรี่ ดื่มเหล้า ที่ทำเป็นประจำไม่เกินร้อยละ 20 มากกว่าครึ่งหนึ่งมีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด แหล่งความรู้ที่สำคัญคือ โรงเรียน หนังสือและสิ่งพิมพ์เพื่อน นิทรรศการ วิทยุ-โทรทัศน์ ระดับชั้นของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องยาเสพติดอย่างมีนัยสำคัญ 2 ชนิด คือฝิ่นและมอร์ฟีนที่ระดับ .05 และ .001 สาขาวิชาเรียนมีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องยาเสพติดอย่างมีนัยสำคัญ 6 ชนิดคือฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน แอลกอฮอล์ กินเนอร์และไบกระท่อม ที่ระดับ .001, .001, .05, .05, .001 และ .05 ตามลำดับ เพศของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องยาเสพติดอย่างมีนัยสำคัญ 4 ชนิด คือ มอร์ฟีน เฮโรอีน กัญชา กินเนอร์ที่ระดับ .05, อย่างมีนัยสำคัญ 3 ชนิด คือ เฮโรอีน ฮานอนหลับและกินเนอร์ ที่ระดับ .001, .05, .05 ตามลำดับ ระดับชั้นของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับการเคยใช้ยาเสพติดอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เพียง 3 ชนิด คือ ฝิ่น เฮโรอีนและไบกระท่อม สาขาวิชาเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับการเคยใช้ยาเสพติดอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 คือ ฝิ่น เฮโรอีน กัญชา เหล้าแห้ง แอมเฟตามีน ฮานอนหลับ กินเนอร์และไบกระท่อม เพศของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับการเคยใช้ยาเสพติดอย่างมีนัยสำคัญมาก

ถึง 8 ชนิด คือ มอร์ฟีน เฮโรอีน กัญชา เหล้าแห้ง แอลกอฮอล์ แอมเฟตามีน ทินเนอร์ และ ไบโกระท่อม ที่ระดับ .001 ยกเว้นไบโกระท่อมจะมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สมชาย มัชฌิมาทศน์ (2526) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ผลการเรียนรู้เรื่องการป้องกัน ยาเสพติดให้โทษในวิชาสุขศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 โดยวิธีเรียนจากสไลด์ที่มีภาพ อย่างเดียว และสไลด์แบบต่าง ๆ" เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติเรื่องยาเสพติดให้โทษ ในวิชา สุขศึกษาของนักเรียนแต่ละกลุ่มโดยใช้การทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่4 จำนวน 105 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม ผลการทดลองพบว่าการ เรียนการสอนด้วยการดูสไลด์ส่งผลให้นักเรียนทั้งสามกลุ่มเกิดการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และมีทัศนคติก่อนเรียน และหลังเรียนแตกต่างกัน คือ มีทัศนคติในลักษณะ ความรู้สึกนึกคิด มีค่าสูงขึ้นกว่าเดิมก่อนเรียนว่ายาเสพติดให้โทษเป็นพิษเป็นภัยต่อตนเองและส่วนรวม

ชาญ ชุ่มบุญชู (2526) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การป้องกันการติดยาเสพติดในโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในทัศนะของผู้บริหาร" เพื่อศึกษา และ เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู ที่มีต่อการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน ตามที่ เป็นจริง และตามที่มุ่งหวัง โดยวิธีแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน และครู จำนวน 517 คน ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรครูมีทัศนะต่อการป้องกันที่เป็นจริงโดยมีคะแนนเฉลี่ย ด้านการประเมินผลอยู่ในระดับต่ำ แต่ด้านการให้การศึกษาด้านความร่วมมือและด้านกิจกรรมอยู่ใน ระดับปานกลาง ส่วนทัศนะต่อการป้องกันที่มุ่งหวังมีคะแนนเฉลี่ยรวมด้านการให้การศึกษาด้าน ความร่วมมือ ด้านกิจกรรม และด้านการประเมินผล อยู่ในระดับสูง ผลการเปรียบเทียบทัศนะต่อ การป้องกันที่เป็นจริง พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะต่อการป้องกันที่เป็นจริงสูงกว่าทัศนะของครู ผลการเปรียบเทียบทัศนะต่อการป้องกันที่มุ่งหวัง พบว่าผู้บริหารโรงเรียน มีทัศนะต่อการป้องกันที่ มุ่งหวังสูงกว่าทัศนะของครู

จรรยา เกษโพหนอง (2527) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การจัดกิจกรรมนักเรียนใน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดกิจกรรมและครู ที่ปรึกษากิจกรรม" เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร หัวหน้าหมวดกิจกรรม และครู ที่ปรึกษากิจกรรม ที่มีต่อจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรม วิธีการจัดกิจกรรม ผลการจัดกิจกรรม

นักเรียน ในโรงเรียนมัธยม ในจังหวัดชัยภูมิ และ จัดอันดับประเภทของกิจกรรม ที่โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชัยภูมิจัดขึ้นในโรงเรียน โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 69 คน หัวหน้าหมวดวิชา จำนวน 23 คน และครูที่ปรึกษากิจกรรม จำนวน 309 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. การส่งเสริมกิจกรรมและการรู้จัก ครูที่ปรึกษากิจกรรมเห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติในระดับมากคือ การจัดให้นักเรียนมีโอกาสเลือกกิจกรรมตามความต้องการ
2. ผลของการจัดกิจกรรม ผู้บริหารเห็นว่าการจัดกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนให้ผลมากในเรื่อง การปฏิบัติตามวินัยของโรงเรียน ความสามัคคี รักหมู่คณะ มีความเคารพต่อผู้ใหญ่ และกิจกรรมช่วยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ส่วนหัวหน้าหมวดวิชากิจกรรมเห็นว่ากิจกรรมนักเรียนที่โรงเรียนจัดให้ผลมาก คือ ความสามัคคี รักหมู่คณะ การทำงานร่วมกับผู้อื่น นักเรียนกล้าแสดงออก เคารพนับถือผู้ใหญ่ และผู้อาวุโสทำกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ แต่ครูที่ปรึกษากิจกรรมเห็นว่ากิจกรรมนักเรียน ที่โรงเรียนจัดให้ผลปานกลางทุกข้อ
3. ประเภทกิจกรรมที่โรงเรียนจัดมากที่สุด คือ กิจกรรมประเภทลูกเสือ ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมที่จัดรองลงมาคือ กิจกรรมส่งเสริมวิชาการต่าง ๆ และกิจกรรมที่จัดน้อยมากคือ กิจกรรมทัศนศึกษา
4. ปัญหาและอุปสรรคคือ การวางแผน การประเมินผล การวางแผนกิจกรรมเกี่ยวกับงบประมาณ บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์

เรื่องชัช บุญศักดิ์ (2527) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 11 ที่มีต่อปัญหาเสพติด" เพื่อสำรวจและเปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับปัญหาเสพติดของนักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียน โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลและเอกชน เขตการศึกษา 11 จำนวน 130 คน ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารชายและหญิง มีทัศนคติเกี่ยวกับสาเหตุการติดยาเสพติดไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารในเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาลและนอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาลมีทัศนคติเกี่ยวกับสาเหตุการติดยาเสพติดไม่แตกต่างกันในด้านสาเหตุจากครอบครัว การศึกษา สถานศึกษา สังคมและวัฒนธรรม แต่แตกต่างกันในด้านสาเหตุส่วนตัวของนักเรียนในแง่ช่วยให้ชยันในการทำงานและคูหนังสือ ในด้านการป้องกันยาเสพติด พบว่า ผู้บริหารชายและหญิงมีทัศนคติแตกต่างกันในด้านบริหารงานและด้าน

การจัดสิ่งแวดล้อม ผู้บริหารในเขตเทศบาลหรือสํานักบําบัดและนอกเขตเทศบาลหรือสํานักบําบัดมี
 ทัศนคติแตกต่างกันด้านการบริหารงานโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน มีทัศนคติ
 ต่างกันในการบริหารโรงเรียน ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการจัดนิทรรศการ
 ให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดในโรงเรียนและด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ประเสริฐ ต้นสกุล และคณะ (2533) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "สภาพการใช้สารเสพติด
 และทัศนคติเกี่ยวกับสารเสพติดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2533(1990)"
 เพื่อศึกษาลักษณะของพฤติกรรมการใช้สารเสพติด และทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาเสพติด
 9 ชนิด เพื่อศึกษาแนวโน้มของปัญหาการใช้สารเสพติดในกลุ่มนักเรียนวัยรุ่น โดยใช้นแบบสอบถาม
 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายสามัญ และอาชีพจากทุกสังกัด จำนวน 5,715 คน ผล
 การวิจัยสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 5 คนใน 100 คน เคยใช้สารเสพติดมาแล้ว 1
 ชนิดเหล้าและบุหรี่เป็นสารที่มีผู้เคยใช้มากที่สุด ส่วนยาเสพติดประเภทผิดกฎหมายเช่น สารระเหย
 กัญชา ยากระตุ้นประสาท พบว่านักเรียนสายอาชีพใช้มากกว่าสายสามัญ และพบในเมืองมาก
 กว่าในชนบท ในสังกัดเอกชนมากกว่ารัฐบาล ส่วนมากเชื่อว่าการใช้กัญชา สารระเหยและยา
 กระตุ้นประสาทเป็นอันตรายน้อย ความรู้ที่ได้รับส่วนใหญ่ในการเรียนชีวโมงวิชาสุขศึกษา

อำไพ สวัสดิ์พงษ์ (2533) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดใน
 โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน" เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดใน
 โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน และเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด ตาม
 ตัวแปรประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม และที่เปิดสอนทั้งประเภทวิชา
 ช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม โดยใช้นแบบสอบถามเก็บข้อมูลจากครูผู้รับผิดชอบที่เป็นหัวหน้า
 การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 233 คน และใช้การ
 ทดสอบค่า เอฟ (F-test) ในการเปรียบเทียบปัญหา ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานป้องกัน
 ยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาการดำเนินงานป้องกัน
 ยาเสพติดโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งในด้านการให้ความรู้มีปัญหาลู่ในระดับปานกลาง
 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมให้อ่านวชต่อการป้องกันยาเสพติด และการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียน
 พัฒนานตนเองมีปัญหาลู่ในระดับน้อย เมื่อเปรียบเทียบปัญหารายด้านแล้วพบว่าไม่แตกต่างกันอย่าง
 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จวีรัตน์ เนาวจำเนียร (2534) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ทัศนคติของผู้บริหารต่อการสร้างภูมิคุ้มกันการพึ่งพาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร" เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหารต่อการสร้างภูมิคุ้มกันการพึ่งพา ของหัวหน้าสถานศึกษา และผู้ช่วยฝ่ายปกครอง เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาชาย หญิงและสหศึกษาต่อการสร้างภูมิคุ้มกันการพึ่งพา และเพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของผู้บริหาร ในการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานในการสร้างภูมิคุ้มกันการพึ่งพา โดยใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 85 คน ผู้ช่วยฝ่ายปกครอง 92 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารทั้ง 2 กลุ่ม ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการสร้างภูมิคุ้มกันการพึ่งพาและเห็นว่านำไปปฏิบัติได้มาก แต่ผู้บริหารยังขาดความรู้ที่แท้จริงและเพียงพอที่จะนำไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมภายในโรงเรียน

กองวิชาการและวางแผน สำนักงาน ป.ป.ส. (2535) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาและการสำรวจสภาพปัญหาเสพติด ในกรุงเทพมหานคร" เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัญหาเสพติดและปัญหาอาชญากรรม รวมทั้งทราบถึงทรัพยากรในกรุงเทพมหานครกับการแก้ไขปัญหามาเสพติด โดยใช้แบบสอบถามกับผู้นำชุมชนและคณะกรรมการชุมชนแออัด ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสรุปได้ว่า กรุงเทพมหานครมีพื้นที่ 1,569 ตารางกิโลเมตร เป็นที่รวมทางการศึกษาที่สำคัญ มีการให้บริการทางสาธารณสุขทั้งภาครัฐและเอกชน สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นลักษณะชุมชนเมืองที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว มีสถานบันเทิง เรืองรมย์ กระจายอยู่ทั่วไปตามเขตต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก มีชุมชนแออัดเป็นจำนวนมากและในชุมชนแออัดมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดชนิดต่าง ๆ อยู่ด้วย ซึ่งการแก้ไขปัญหามาเสพติด ควรที่จะต้องดำเนินการไปพร้อม ๆ กันของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งทางกรุงเทพมหานครมีแหล่งทรัพยากรที่สามารถทำประโยชน์แก่กรุงเทพมหานครได้จำนวนไม่น้อย

อันธิภา จงคำ (2535) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "เปรียบเทียบประสิทธิผลการเรียนการสอนใช้ปัญหาเป็นหลักและการเรียนการสอนแบบปกติ เรื่องบุหรีกับสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่" เพื่อศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาเรื่อง บุหรีกับสุขภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นหลักกับนักเรียนที่ได้รับการสอน

ปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2534 โรงเรียน สันป่าตองวิทยาคม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 273 คน เป็นกลุ่มทดลอง 66 คน กลุ่มควบคุม 69 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบความรู้เรื่องบุหรี แบบวัดทัศนคติต่อการสูบบุหรี และวัดความเชื่อเกี่ยวกับโรคที่เกิดจากบุหรี แบบวัดความตั้งใจในการไม่รอลง และเลิกสูบบุหรี และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนการสอน ซึ่งทดสอบความแตกต่างด้วย ค่าที่ (t-test) และหาค่าความสัมพันธ์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการวิจัยสรุป ได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นหลักมีค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ ทัศนคติ ความเชื่อ และความตั้งใจไม่รอลงบุหรีเพิ่มขึ้นหลังจากการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ นักเรียนกลุ่มนี้ มีการเปลี่ยนแปลงคะแนนเฉลี่ยความรู้ ความเชื่อ ความตั้งใจในการไม่รอลงบุหรี มากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ทองอินทร์ วงศ์ไธสง และคณะ (2536) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสำรวจความรู้ ความเข้าใจและเจตคติต่อต้านยาเสพติดของกลุ่มเยาวชนในสถานศึกษา เยาวชนนอกสถานศึกษาและ ประชากรวัยแรงงาน" เพื่อศึกษาสัดส่วนผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจและเจตคติต่อต้านยาเสพติดในกลุ่ม เยาวชนในสถานศึกษา เยาวชนนอกสถานศึกษาและประชากรวัยแรงงาน ศึกษาวิธีการและช่องทาง ที่ได้รับข่าวสารการป้องกันยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนในสถานศึกษา เยาวชนนอกสถานศึกษาและ ประชากรวัยแรงงาน และศึกษาปัจจัยที่มีผลเกี่ยวข้องกับการสร้างความรู้ความเข้าใจและเจตคติ ต่อต้านยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนในสถานศึกษา เยาวชนนอกสถานศึกษาและประชากรวัยแรงงาน โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างกับ นักเรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา กลุ่มละ 2,280 คน และเยาวชนนอกสถานศึกษาและประชากรวัยแรงงาน จำนวน 780 คน จากทั่วประเทศ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ทดสอบค่า ที่ (t-test) และค่าเอฟ (F-test) ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจ มีเจตคติต่อยาเสพติดในระดับมาก สื่อมวลชนที่ทำให้ได้รับข้อมูลมากที่สุดคือโทรทัศน์

รัศมี วิศทเวทย์ (2537) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การป้องกันและแก้ไขปัญหาสาร ระเหยในกรุงเทพมหานคร" เพื่อศึกษาสภาพการแพร่ระบาดของสารระเหย ความรู้และทัศนคติ เกี่ยวกับปัญหาสารระเหยของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานด้านยาเสพติดและประชาชนที่อาศัยอยู่ใน ชุมชนแออัดและรูปแบบกิจกรรมในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาสารระเหยที่ปฏิบัติอยู่

รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการฯ โดยศึกษาจากเอกสารและสัมภาษณ์จากเจ้าหน้าที่ในชุมชนแออัด และประชาชนที่อยู่ในชุมชนแออัด รวม 335 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า สาธารณชนแพร่ระบาดในเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้สูงในระดับสูง ประชาชนในชุมชนแออัดที่มีการดำเนินการป้องกันสาเหตุคดีมีทัศนคติต่อต้านปัญหาสาธารณชนในระดับสูง ส่วนประชาชนในชุมชนแออัดที่ไม่มีการดำเนินการป้องกันสาเหตุคดีมีทัศนคติต่อต้านปัญหาสาธารณชนในระดับกลาง เจ้าหน้าที่มีการปฏิบัติหน้าที่เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหาสาธารณชนอยู่ในระดับต่ำ

วิชณี พลเสน (2535) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งเสพติดให้โทษ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล" เพื่อศึกษาความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งเสพติดให้โทษ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ตามตัวแปรเพศและประเภทวิชาที่เรียน โดยส่งแบบสอบถามไปยังนักศึกษา จำนวน 550 ฉบับ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติดให้โทษผ่านเกณฑ์ โดยไม่แตกต่างกันในเพศหญิงและชาย และ ประเภทวิชาเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 นักศึกษามีทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งเสพติดอยู่ในเกณฑ์ดี โดยนักศึกษาหญิงมีทัศนคติดีกว่านักศึกษาชาย ส่วนด้านประเภทวิชาเรียนพบว่านักศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมแตกต่างจากนักศึกษาประเภทวิชาศิลปกรรม นักศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม และบริหารธุรกิจ และนักศึกษาประเภทวิชาคหกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และนักศึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งเสพติดให้โทษพอใช้

กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา (2534) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาสาเหตุและลักษณะความผิดของนักเรียนและนักศึกษาที่ประพฤติน่าไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย" เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สาเหตุและลักษณะความผิด ความสัมพันธ์ของสาเหตุและลักษณะความผิดของนักเรียนและนักศึกษา ที่ประพฤติน่าไม่เหมาะสมกับสภาพ และวัยกับตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษาและผลการศึกษา โดยใช้แบบสอบถามกับนักเรียนนักศึกษาที่ประพฤติน่าไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย ประจำปีการศึกษา 2535 จากทุกภาค จำนวน 1,000 คน ผลการวิจัยพบว่า จำนวนนักเรียนนักศึกษาที่ประพฤติน่าไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย ส่วนใหญ่เป็นชายมากกว่าหญิง ในภาคกลางมีอายุ 12-14 ปี มากที่สุด สภาพแลปัญหาของนักเรียนนักศึกษาเกิดจากความอหาคำรู้

อซากเห็น และอซากทดลอง สาเหตุที่นักเรียนและนักศึกษาประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพและ
วัย กับผลการศึกษามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยต่างประเทศ

สโตคเคิลีย์ (Stokely, 1978) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การประเมินการทำงานร่วมกัน
ระหว่างโรงเรียนและชุมชน สำหรับการป้องกันยาเสพติดในเบื้องต้น" (An evaluation of a
school community team for the primary prevention of drug abuse) เพื่อ
ประเมินผลการป้องกันยาเสพติด ซึ่งดำเนินงานร่วมกันโดยโรงเรียนและชุมชนในรัฐแคลิฟอร์เนีย
เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์และการสังเกตการณ์ โดยประเมินจากผลที่ได้รับและวัตถุประสงค์ที่
ตั้งไว้ ผลการวิจัยพบว่า วัตถุประสงค์ที่บรรลุผลสำเร็จสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการป้องกัน
ยาเสพติดของนักเรียนและผลงานแนะนำของครูประจำโรงเรียน ส่วนวัตถุประสงค์ที่ยังต้องได้รับ
การพิจารณา ได้แก่ การประสานสัมพันธ์ของชุมชน การมีส่วนร่วมในการวางแผนของนักเรียนและการ
จัดสรรเงินงบประมาณ

อะลามช่าฮี (Alamshahi, 1985) ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างความคิด
รวบยอดของตนเองและทัศนคติต่อสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนของนักเรียนเกรด 6" (The relationship
between self-concept and attitude toward school environment of selected
group of sixth-grade student) มีวัตถุประสงค์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความคิด
รวบยอดของตนเองและทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนของนักเรียนเกรด 6 ใน
โรงเรียนที่คัดเลือกมาแล้วของรัฐเทนเนสซี ศึกษาองค์ประกอบของสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนทั้ง
3 ด้าน คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และ
องค์ประกอบทั่ว ๆ ไปในโรงเรียน โดยใช้แบบสอบถามการรับรู้ตนเองและแบบสอบถามทัศนคติ
ต่อโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ของตนเองและทัศนคติต่อสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนของ
นักเรียนมีความสัมพันธ์กันในทางบวกทุกด้าน โดยคะแนนทัศนคติต่อสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนจะเพิ่ม
มากขึ้นถ้าคะแนนการรับรู้ของตนเองเพิ่มขึ้นและคะแนนทัศนคติต่อสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนจะลดลง
ถ้าคะแนนการรับรู้ของตนเองลดลง

ไกเกอร์ (Giger, 1989) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "สถานภาพของการควบคุมสารเสพติด ในโรงเรียนมัธยมของรัฐ" (The status of substance abuse control in public secondary schools) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินสถานภาพของการนำไปใช้ และนโยบายเกี่ยวกับสารเสพติด และการปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมของรัฐในสหรัฐอเมริกา โดยใช้การวิเคราะห์กรณีเกี่ยวกับการควบคุมการใช้ยาเสพติดในโรงเรียนของรัฐ ซึ่งเป็นการสำรวจจากอาจารย์ใหญ่ 435 คน จากทั่วประเทศ สรุปผลการวิจัยได้ว่าโรงเรียน ร้อยละ 94 ได้เขียนนโยบายเกี่ยวกับการควบคุมสารเสพติดของนักเรียน มีโรงเรียน ร้อยละ 76 ได้นำโครงการป้องกันสารเสพติดใน ชั้น เค-12 มาใช้แล้ว มีโรงเรียน ร้อยละ 81 ที่ตอบว่ายังไม่พบการใช้สารเสพติดของคณาจารย์ ในปีการศึกษา 1986-1987 มีโรงเรียน ร้อยละ 50 ที่ตอบว่ามีนักเรียนใช้สารเสพติด 5 ครั้ง หรือน้อยกว่านั้น ในปีการศึกษา 1986-1987

มาแรนโกนี (Marangoni, 1989) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมของรัฐ โรงเรียนอาชีวศึกษา ทัศนคติของครู และนักเรียน ที่มีต่อนักเรียนที่ใช้ยาเสพติด" (Attitudes of community public high school and area vocational technical school administrators, teacher, and students toward the student substance abuser) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวัดความแตกต่างระหว่างทัศนคติของผู้บริหาร ครู และนักเรียน ที่มีต่อนักเรียนที่ใช้ยาเสพติดที่พบในโรงเรียนมัธยมปลายของโรงเรียนชุมชน และโรงเรียนอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วยนักเรียนเกรด 11 และ เกรด 12 จำนวน 560 คน ครู 32 คนและผู้บริหาร 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งมี ตอนที่ 1 เกี่ยวกับบุคลิกของผู้ตอบแบบสอบถาม และ ตอนที่ 2 เป็นการวัดทัศนคติที่มีต่อนักเรียนที่ใช้ยาเสพติด ผลการวิจัยพบว่าส่วนใหญ่ มีทัศนคติที่เป็นลบต่อนักเรียนที่ใช้ยาเสพติด ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนมัธยม และโรงเรียนอาชีวศึกษา มีทัศนคติเป็นลบน้อยที่สุด และ ทัศนคติของบุคลากรในโรงเรียนทั้งหมดเป็นลบน้อยที่สุด เมื่อนักเรียนใช้ยาเสพติดประเภทอัลกอฮอล์ และ มีทัศนคติเป็นลบมากที่สุด เมื่อนักเรียนใช้ยาสูบประสาท ผู้บริหารโรงเรียนมัธยม และอาชีวศึกษา เห็นตรงกันว่านโยบายเรื่องยาเสพติด และอัลกอฮอล์ของโรงเรียนมีส่วนช่วยป้องกันยาเสพติด ส่วนใหญ่เห็นว่าการให้คำปรึกษาเป็นการช่วยเหลือนักเรียนที่ใช้ยาเสพติดที่ดีที่สุด

โทเบลอร์ (Tobler, 1986) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์เมตา ของโครงการป้องกันยาเสพติดของวัยรุ่น 143 คน ผลเชิงปริมาณของผู้เข้าร่วมโครงการเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม และกลุ่มเปรียบเทียบ" (Meta-analysis of 143 adolescent drug prevention programs: Quantitative outcome results of program participants compared to a control or comparison group.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหารูปแบบที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดเพื่อนำไปใช้ลดการใช้ยาเสพติดของวัยรุ่น ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบและขนาดที่มีประสิทธิภาพที่สำคัญมี 5 อย่าง คือ ความรู้ ทักษะ การใช้ทักษะต่าง ๆ และการวัดพฤติกรรม ซึ่งขนาดของโรงเรียนที่ทรงประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับมาตรการที่นำออกมาใช้และความเข้มแข็งของการออกแบบการทดลองเกี่ยวกับเกณฑ์สุดท้ายของการใช้ยาเสพติด โครงการกลุ่มเพื่อน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จากผลรวมของโครงการที่เหลือทั้งหมด โครงการกลุ่มเพื่อนยังคงความมีประสิทธิภาพสำหรับแอลกอฮอล์ ยาเสพติดอ่อน ๆ และยาเสพติดที่รุนแรง เช่นเดียวกับการใช้บุหรี่

ฟอร์แมน และเนล (Forman and Neal, 1987) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเข้าไปมีส่วนร่วมทางด้านจิตใจ และสังคมของโรงเรียน" (School-based affective and social interventions.) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อชี้ให้เห็นว่าการใช้สารเสพติดเป็นปัญหาสำคัญระหว่างคนหนุ่มสาว กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนเกรด 11 และ เกรด 12 ซึ่งการวิจัยได้อธิบายถึงโครงการฝึกทักษะในการจัดการกับปัญหาทางสังคม และส่วนตัว ที่นำไปใช้ในบริเวณโรงเรียน ซึ่งได้แสดงให้เห็นประสิทธิภาพของวิธีการป้องกัน งานวิจัยได้เสนอแนะว่า การเข้าแทรกแซงตั้งแต่แรกเริ่มโครงการ ตัวเด็กที่มีความเสี่ยงสูงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ผู้ให้บริการพิเศษที่ถูกคัดเลือกมาจากบุคคลที่มีทักษะและได้รับการฝึกอบรมจะเหมาะสำหรับโครงการวางแผน และนำไปใช้ในโรงเรียนที่พูดถึงเรื่องการใช้ยาเสพติด

เดียนนา เจ และคณะ (Deanna-J. and others, 1990) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "แอลกอฮอล์และยาเสพติด: การประเมินความต้องการของผู้ให้คำปรึกษาที่อยู่ในชนบท" (Alcohol and drug abuse: a needs assessment of rural counselors) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ยาเสพติด ซึ่งถูกมองว่าเป็นปัญหาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในชนบทกับในเมือง ความต้องการการป้องกันและการฝึกอบรมของผู้ให้คำปรึกษา และความแตกต่างในรูปแบบการใช้ยาเสพติด และความ

ต้องการการฝึกอบรมระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาในชนบทกับโรงเรียนในเมือง โดยการสำรวจ ผู้ให้คำปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาและระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา จำนวน 343 คน ผลการวิจัย พบว่าผู้ให้คำปรึกษาในโรงเรียนในชนบทเห็นว่า การใช้ยาในทางที่ผิดนั้นเป็นปัญหาของโรงเรียน น้อยกว่าโรงเรียนในเมืองที่เป็นคู่เปรียบเทียบกับกันและผู้ให้คำปรึกษาในโรงเรียนในชนบทต้องการ การฝึกอบรมมากกว่าผู้ให้คำปรึกษาในโรงเรียนในเมือง

เซลลา และคณะ (Cella and others, 1992) ได้ทำวิจัยเรื่อง "การป้องกันการ สูบบุหรี่ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมสำหรับคนหนุ่มสาวกลุ่มเล็ก ๆ" (Culturally relevant smoking prevention for minority youth.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการป้องกันการ สูบบุหรี่ โดยการจัดประกวดการเต้นแรพ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนเกรด 6 และเกรด 7 ในโรงเรียนชุมชนในจังหวัดที่มีคนหนุ่มสาวมากกว่า โดยมีกลุ่มตัวอย่าง 268 คน การจัดประกวด ถูกจัดหลังจากที่มีการมารวมกลุ่มกันในที่ซึ่งนักเรียนได้รับฟังข้อความจากเพลงเต้นแรพ ซึ่งต่อต้าน การสูบบุหรี่จากกลุ่มเพื่อนวัยเดียวกันในวิดีโอ ผลการทดลองก่อนและหลังพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ ชอบที่จะให้เพื่อนเข้าแทรกแซง ให้มีการป้องกันการสูบบุหรี่จากองค์กรสูงยิ่งขึ้น ผลการวิเคราะห์ ความแปรปรวนพบว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างเชื้อชาติของการวัดแบบอิสระ การรวมกลุ่มเล็ก มีประสิทธิภาพมากกว่ากลุ่มใหญ่ เกี่ยวกับการส่งเสริมทำที่ต่อต้านการสูบบุหรี่ และได้รับการ ประเมินการทดสอบเชิงบวกมากกว่าและได้ผลการทำนายเกี่ยวกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ที่สูงกว่าด้วย ดังนั้นวิถีการจัดการประกวดการเต้นแรพจึงอาจมีประสิทธิภาพในการต่อต้านการสูบบุหรี่ โดยเด็ก ที่มีปัญหาในเกรด 6 และ เกรด 7 เพราะได้รับการยอมรับอย่างสูงและพวกเขารับรู้เกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมด้วย ประสิทธิภาพนี้สามารถเห็นได้ชัดเจนในห้องเรียนมากกว่าการรวม กลุ่มนอกห้องเรียน

วูดแมน (Woodman, 1993) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "รูปแบบของการเข้าร่วมในการให้ การศึกษาเรื่อง อัลกอฮอล์และยาเสพติดอื่น ๆ /โครงการป้องกันนักเรียนในระดับเกรด 6-12" (Patterns of participation in alcohol and other drug education/prevention programs among students in grades six through twelve.) เพื่อหารูปแบบของการ เข้าร่วมในโครงการให้การศึกษาและป้องกันนักเรียนตั้งแต่เกรด 6-12 โดยแยกเพศ ที่ตั้ง ตำบล ระดับเกรดและจำนวนโครงการที่นักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วม เพื่อหารูปแบบของนักเรียนที่เข้าใกล้ตัวแปร

ในรูปของการเข้าใกล้มากและการเข้าใกล้น้อย และเพื่อศึกษาว่านักเรียนเคยได้รับการแนะนำวิธี การป้องกันใดบ้าง กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนเกรด 6-12 จำนวน 64,815 คน จาก 16 โรงเรียน ในโรงเรียนที่ไม่มีการใช้ยาเสพติด 1 แห่ง และการประชุมสัมมนาชุมชนจากภาคตะวันตกกลางที่ได้ เข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้มีการนำการใช้จิตสำนึกในการป้องกันเบื้องต้น *Attitude and Usage Scales Form 9a* (PPAAUS) มาใช้ในการเขียนรายงานการเข้าร่วมโครงการด้วยผลการวิจัย พบว่า ความเป็นผู้นำในกลุ่มเพื่อนและสโมสรที่ไม่มียาเสพติดและโครงการออกค่ายป้องกัน และได้ รับรายงานว่าชายเข้าร่วมในโครงการกีฬามากกว่าหญิง ทุกพื้นที่จัดให้มีวิชาที่ให้การศึกษากับ อัลกอธอลและยาเสพติดประเภทอื่น เท่า ๆ กับกีฬาประเพณี ซึ่งเป็นแบบโครงการหลักสูตรพิเศษ รายงานนักเรียนเข้าร่วมในวิชาที่สอนเกี่ยวกับอัลกอธอล และยาเสพติดอื่น ๆ ตลอดจนโครงการ ที่จัดให้ เช่น การกีฬา และ โครงการหลักสูตรพิเศษ รายงานของนักเรียนต่ำกว่า ร้อยละ 50 เข้าร่วมในโครงการป้องกันอื่น ๆ ที่จัดทั่วประเทศ โดยเฉลี่ย นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ป้องกัน 1โครงการ ในชั้นประถม 1.7 โครงการในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และ 2 โครงการใน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า มีตัวแปร 14 ตัว ในวาระผลคดีที่เกี่ยวข้อง ที่มีความ เป็นไปได้ในการควบคุมการใช้อัลกอธอลหรือยาเสพติดอื่น ๆ ของวัยรุ่น ในกลุ่มตัวแปรเหล่านี้ที่ นักเรียนรับรู้ คือ ข้อมูลข่าวสาร กิจกรรมสลับ การตัดสินใจ และการฝึกการต่อต้านยาเสพติด ตัวแปรนั้น ๆ ที่นักเรียนรายงานว่าเข้าใกล้น้อยที่สุดรวมทั้งสภาพแวดล้อมทางบรรทัดฐาน การฝึก การออกห่าง ผลสรุปที่ได้จากข้อค้นพบ ซึ่งได้อภิปรายผลความแตกต่างโดยเพศและระดับชั้น และ จำนวนแบบของโครงการที่นักเรียนเข้าร่วม ได้เสนอแนะให้มีการวางแผนป้องกันยาเสพติด ระดับเค-12 และเพื่อผลการวิจัยต่อไป

บาเซน-อิงควิสต์ และคณะ (Basen-Engquist and others, 1994) ได้ทำการ วิจัยเรื่อง "ประสิทธิภาพของการฝึกอบรมครู 2 หลักสูตรในการนำทางเลือกที่ฉลาดมาใช้: หลักสูตร การป้องกันการใช้บุหรี่" (The effect of two types of teacher training on implementation of smart choices : A tobacco prevention curriculum.) มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของยุทธวิธีเพื่อเพิ่มการแพร่ขยายทางเลือกที่ฉลาด ซึ่งได้แก่ โครงการป้องกันการใช้บุหรี่ในโรงเรียน ผลกระทบที่มีต่อการใช้หลักสูตรของวิธีการ 2 อย่าง ในการฝึกอบรมครู โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนหลายพื้นที่ ให้เป็นที่ฝึกงานของการฝึกอบรมหรือการฝึกโดยวิดิทัศน์ ผลของการประเมินคือการนำเอาทางเลือก

ที่ฉลาดของครูอาจารย์ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าอัตราส่วนที่ต่ำกว่าของครูที่ฝึกจากการใช้วิธีทัศน
ในการนำเอาหลักสูตรมาใช้ แต่ภาพที่ชัดเจนและความสมบูรณ์โดยรวมของการนำเอาหลักสูตรมา
ใช้สำหรับครูอาจารย์ดังกล่าวที่สอนหลักสูตรนี้ สามารถนำมาเปรียบเทียบได้ 2 กลุ่ม อย่างไรก็ตาม
ครูอาจารย์ที่ฝึกจากการใช้วิธีทัศน มีแนวโน้มว่ามีการนำเสนอบทบาทสมมุติและการระดมสมองจาก
นักเรียนน้อยกว่า ซึ่งได้อธิบายไว้ในหลักสูตรแล้ว

มัลฮอลล์ (Mulhall, 1994) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การตรวจสอบผลของหลักสูตร
และไม่อาศัยหลักสูตร ของโครงการป้องกันยาเสพติดในนักเรียนชั้นระดับกลางของโรงเรียนเกี่ยวกับ
ผลที่ได้รับของยาเสพติดของวัยรุ่นตอนต้น" (Examining curriculum and noncurriculum
effects of a middle school-based drug prevention program on early
adolescent drug outcomes) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลกระทบของโครงการป้องกัน
การเสพติด ในผลที่ได้รับในเด็กวัยรุ่นตอนต้น การวิจัยครั้งนี้ ได้ประเมินผลกระทบโดยตรงของ
หลักสูตรยาเสพติดและการติดตามประเมินผล 1 ปี เพื่อหาความแตกต่างของผลของหลักสูตรใน
ระยะยาว กับนักเรียนในโรงเรียนเปรียบเทียบแห่งหนึ่ง ที่ได้รับข้อมูลเก่า คือ หลักสูตรเพียง
อย่างเดียว หลักสูตรทดลองในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการทักษะพื้นฐานซึ่งได้จากทั้งอิทธิพลทางสังคม
และจากวิธีการความชำนาญทางทักษะชีวิต วิเคราะห์ข้อมูลโดยโค สแควร์ การวิเคราะห์แบบ
ตัวแปรร่วมและสมการถดถอย ผลการวิจัยพบว่าโครงการป้องกันยาเสพติดของโรงเรียนสามารถ
ให้ผลทางบวกต่อความรู้และทัศนคติ แต่มีผลกระทบอย่างจำกัดต่อการลดอัลกอฮอล์ ยาสูบ และ
ยาเสพติดอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการได้รายงานว่าได้มีการเพิ่มหลักสูตรทางบวกในด้าน
ความรู้และทัศนคติ อย่างไรก็ตามสิ่งที่ได้รับจากโครงการเหล่านั้นถูกจำกัด ในการทดสอบหลัง
ทดลองแล้วและไม่พบสิ่งใดหลังติดตามผล 1 ปี ไม่พบว่าโครงการมีส่วนช่วยลดผลกระทบสำหรับ
การเพิ่มทักษะการต่อต้านยาเสพติดในกลุ่มเพื่อน หรือลดความไวต่อความกดดันของกลุ่มเพื่อน
ในการเปรียบเทียบการใช้ยาเสพติดระหว่างโรงเรียนต่าง ๆ โดยความแตกต่างของประชากร
เด็กชายในโรงเรียนที่มีการแทรกแซงใช้บุหรี่และกัญชาน้อยกว่าเด็กชายในโรงเรียนเปรียบเทียบ
 อย่างไรก็ตามเด็กชายในโรงเรียนที่มีการแทรกแซง(มีโครงการป้องกันยาเสพติด) จะดื่มเหล้า
บ่อส และดื่มหนักกว่าเด็กชายในโรงเรียนเปรียบเทียบ เด็กหญิงในโรงเรียนเปรียบเทียบ
ใช้อัลกอฮอล์ ดื่มสารนิโคติน และสูบกัญชา บ่อยกว่าเด็กหญิงที่ใช้หลักสูตรเก่า สิ่งนี้อาจชี้ให้
เห็นว่า เด็กหญิงที่มีการแทรกแซง ได้รับผลกระทบในทางบวก มากกว่าจากโครงการป้องกัน

ยาเสพติดของโรงเรียน จากการเปรียบเทียบสี่ผิวพบว่านักเรียนผิวดำในโรงเรียนที่มีโครงการแทรกแซงได้รับผลกระทบทางบวกมากกว่าในเรื่องการใช้บุหรี่และแอลกอฮอล์ ขณะที่นักเรียนผิวขาวได้รับผลกระทบทางบวกในเรื่องการดื่มสุราอย่างหนักและการใช้กัญชา นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีเศรษฐกิจ สังคมต่ำในโรงเรียนที่มีโครงการ มีแนวโน้มจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับแอลกอฮอล์ ยาสูบ และยาเสพติดอื่น ๆ น้อยกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียน ที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะไม่ดีจากโรงเรียนเปรียบเทียบ แต่อาจมีข้อจำกัดมากกับผลอันสืบเนื่องมาจากข้อมูลที่หายไปและการวิจัยครั้งต่อไปเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อตรวจสอบผลกระทบของโครงการต่าง ๆ และตัวแปรขัดขวางที่คู่จะมีอิทธิพลต่อผลที่ออกมาของโครงการในกลุ่มย่อยอื่น ๆ และมีสภาพแวดล้อมทางชุมชนที่ต่างกัน

สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนสนใจศึกษาเกี่ยวกับความรู้ ทักษะคตินักเรียนในเรื่องยาเสพติด สภาพการแพร่ระบาดของยาเสพติดในโรงเรียน สาเหตุการติดยาเสพติดของนักเรียน ทักษะคตินของผู้บริหาร ปัจจัยที่สนับสนุนและอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดี แต่ยังมีปัญหาด้านผู้บังคับบัญชาไม่ให้การสนับสนุน ขาดความร่วมมือจากบุคลากร ซึ่งปัญหาการดำเนินงานส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนการวิจัยในต่างประเทศ มีการศึกษาด้านทักษะคตินของผู้บริหาร และ ของครูที่มีต่อนักเรียนใช้ยาเสพติด นโยบาย การจัดการกรรมการ ประเมินผลการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน การนำหลักสูตรมาใช้ การประเมินผลการทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน จากสรุปผลการวิจัย จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่ มีการศึกษาในด้านการปฏิบัติงานป้องกันยาเสพติด แต่ยังขาดในด้านการวางแผนการดำเนินงาน และการประเมินผลการดำเนินงาน ซึ่งยังเป็นส่วนที่สำคัญที่จะช่วยให้การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดแบบครบวงจร โดยศึกษาทั้งในด้านการวางแผนการดำเนินงาน การปฏิบัติงาน และการประเมินผลการดำเนินงาน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นศูนย์รวมของความเจริญและปัญหาสังคมต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการติดยาเสพติดของนักเรียน